

14 juli 2020

Tips voor burger-, natuur- en milieugroepen die in actie willen komen

Foto: Till Walther

Het kan zomaar gebeuren dat je lucht krijgt van een plan dat schadelijk kan zijn voor natuur en/of milieu in je omgeving. Pak je de organisatie van een tegengeluid professioneel aan, dan vergroot je de kans dat zo'n plan wordt bijgesteld of zelfs wordt ingetrokken. Samen tegen een plan in het geweer komen vraagt onder andere om een strategie, inhoudelijke kwaliteit, persoonlijke betrokkenheid, tijdsinvestering, vastberadenheid én doorzettingsvermogen. En bovenal geloof in de zaak en eigen kunnen. Het vereist dat je goed nadenkt over welke inzet het grootste effect kan hebben om je doel te bereiken. De tips hieronder kunnen je daarbij helpen.

Inhoud

- Zorg voor een gedegen feitelijk juist onderbouwde visie. Weet – exact – waarom en waarvoor je het allemaal doet. Houd je boodschap simpel.
- Zoek steun bij deskundigen (bijvoorbeeld adviesbureau, onderzoeksinstituut, universiteit).
- Neem kennis van standpunten voor en tegen; onderzoek de feitelijke basis van opvattingen en meningen.
- In je eigen gelederen zijn waarschijnlijk ook verschillen van opvatting. Gebruik die intern om je mening en standpunten te verhelderen en te onderzoeken waar nuance gewenst is.
- Bepaal de marges, zowel qua inhoud (onderhandelingsruimte) als proces (hoe ver willen we gaan, wat is daarvan de consequentie?).

- Op internet is veel (overheids)informatie te vinden.

Proces

- Werk niet alleen. Sluit coalities met andere belanghebbenden.
- Maak vooraf een actorenanalyse: wie zijn de belangrijkste stakeholders en wat is hun doel en belang?
- Maak kennis met zowel voor- als tegenstanders en ga open met ze in gesprek over hun belangen en argumenten. De wereld is vaak niet zwart-wit.
- Oordeel op inhoud en gedrag (daden), niet op zeggen en schrijven.
- Spreek af wat je extern reageert en communiceert. Houd de (genuanceerde) boodschap helder en eenduidig.
- Stuur schriftelijke stukken voor B&W en gemeenteraad ook via de Griffie.
- Houd het tijdpad in de gaten. Denk vooruit. Wat gaat er komen, waar werkt men naar toe, waar kunnen/moeten wij wat doen?
- Houd van je interne vergaderingen bij wie wat wanneer doet. Parkeer punten voor een volgende vergadering als dat nodig is.

Draagvlak en communicatie

Houd altijd 3 P's voor ogen: publiek, politiek en pers.

Publiek

Zorg voor bekendheid en draagvlak bij burgers.

- Door informatieoverdracht:
 - tijdens informatieavonden;
 - tijdens activiteiten (bijvoorbeeld wandelingen) in het plangebied;
 - via huis-aan-huis bladen;
 - via huis-aan-huis flyers, posters, stickers, buttons etc.
- Via aanwezigheid op jaarmarkten, braderieën etc. Maak een positieve indruk en praat open met bezoekers. Deel flyers, posters, stickers, buttons, etc. uit.
- Via Internet. Denk aan eigen website, online petitie, sociale media, etc.

Politiek

Zorg voor bekendheid en draagvlak bij de politiek.

- Maak gebruik van spreekrecht tijdens raads- en commissievergaderingen.
- Ook als je geen spreker bent, wees zichtbaar. Ben aanwezig bij commissie- en raadsvergaderingen bij voorkeur met velen, groet, vertoon net gedrag.
- Communiceer buiten commissie- en raadsvergaderingen met afzonderlijke raadsfracties/-leden; maak het persoonlijk.
- Leg ook contacten met 'tegenstanders'. Nodig ze thuis of op een andere locatie uit.
- Volg de politiek (agenda, gemeenteraad, huis-aan-huisbladen, nieuwsbrief, persoonlijke contacten) zodat je proactief kunt handelen.

- Zo nodig kun je voor ‘ambtelijke’ stukken een beroep doen op de [Wet Openbaarheid van Bestuur](#).

Pers

Zorg voor bekendheid in lokale en regionale kranten en voor goede contacten met de pers.

- Formuleer een heldere boodschap en wijs één woordvoerder aan. Dit voorkomt verwarring in de berichtgeving.
- Schrijf ingezonden brieven in lokale en regionale media.
- Schrijf persberichten.
- Benader de pers live, telefonisch en via mail (e-mailadressen via krant/website krant). Maak persoonlijk contact met de betrokken journalisten, bijvoorbeeld bij raadsvergaderingen en informatieavonden waar je ze ontmoet. Jij hebt ze nodig om je boodschap over het voetlicht te brengen voor je draagvlak en zij hebben jou nodig voor nieuws, reacties, quotes, etc.
- Anticipeer op persvragen bij (on)verwachte gebeurtenissen. Bereid de antwoorden op mogelijke vragen voor. Denk aan een heldere boodschap.

Burgerparticipatie

Zorg voor een goede voorbereiding.

- Bepaal in je eigen groep vooraf de marges/grenzen van je standpunt en bespreek gaandeweg het proces of die bijstelling behoeven.
- Maak vooraf duidelijke afspraken over:
 - open uitgangssituatie, nul-alternatief (zonder de voorgenomen ingreep), meerdere alternatieven;
 - gespreksleiding door een onafhankelijke voorzitter, verslaglegging door een onafhankelijke notulist;
 - werkwijzen, procedures (voorbereiden, vergadering, omgang met notulen, omgang met vertrouwelijkheid en pers, et cetera) en planning;
 - taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende actoren;
 - status van advies.
- Stel je professioneel op, ook bij reacties die je als unfair ervaart.

Heb je behoefte aan ondersteuning of wil je meer informatie?

Tekst: Lilian Rippe